

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7Co/82/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5112231097
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Mária Kašíková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2023:5112231097.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako odvolací súd, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Márie Kašíkovej a členiek senátu Mgr. Zuzany Hartelovej a JUDr. Jany Kotrčovej, v právnej veci žalobcov: 1/ J. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. XXXX/X, B., 2/ E. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. XXXX/X, B., 3/ Y. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. XXXX/X, B., 4/ U. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. XXXX/X, B., 5/ Ing. E. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. XXXX/X, B., 6/ PhDr. C. M. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. XXXX/X, B., 7/ Z. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. XXXX/X, B., 8/ Y. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. XXXX/X, B., 9/ Ing. J. Y., nar. XX.XX.XXXX, bydliskom G. J. XXXX/XX, štátny občan SR, 10/ J. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. XXXX/X, B., 11/ U. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. XXXX/X, B., 12/ S. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. XXXX/X, B., 13/ C. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. XXXX/X, B., 14/ X. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. XXXX/X, B., 15/ C. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. XXXX/X, všetci právne zastúpení: V4 JURISTIC group, s.r.o., advokátska kancelária so sídlom Furdekova 16, 851 04 Bratislava V, IČO 50 192 205, adresa pre doručovanie: Kysucká cesta 8405/16C, 010 01 Žilina proti žalovaným: 2/ Slovenská republika, za ktorú koná Okresný úrad Žilina, so sídlom Janka Kráľa 4, 010 40 Žilina, 4/ Ing. E. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. XXXX/X, právne zastúpený: Burian & partners, s.r.o., so sídlom Vojtecha Tvrdého 819/1, 010 01 Žilina, IČO 47 254 483, 5/ Ing. arch. U. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. XXX/XX, XXX XX L., o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam a nahradenie prejavu vôle, na odvolanie žalobcov proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 6C/214/2012-618 zo dňa 17. januára 2023, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

Žalovaným v rade 2/ a 5/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Žalovanému v rade 4/ voči žalobcom v rade 1/ až 15/ priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu žalobcov, ktorou sa domáhali určenia, že nehnuteľnosti nachádzajúce sa v kat. úz. B., obec B., okres B., zapísané na liste vlastníctva č. XXXX vedenom Správou katastra Žilina ako byt č. X na prízemí, vchod č. X domu súpis. č. XXXX na parc. č. 2514/3, spoluvlastnícky podiel na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu: 6152/183906 (právny vzťah k parcele, na ktorej leží stavba súpis. č. XXXX je evidovaný na LV č. XXXX), byt č. X na X. podlaží, vchod č. X domu súpis. č. XXXX na parc. č. 2514/3, spoluvlastnícky podiel na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu: 6199/183906 (právny vzťah k parcele, na ktorej leží stavba súpis. č. XXXX je evidovaný na LV č. XXXX), byt č. XX na X. podlaží, vchod č. X domu súpis. č. XXXX na parc. č. 2514/3, spoluvlastnícky podiel na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu: 6159/183906 (právny vzťah k parcele, na ktorej leží stavba súpis. č. XXXX je evidovaný na LV č. XXXX), byt č. XX na X. podlaží, vchod č. X domu súpis. č. XXXX na parc. č. 2514/3, spoluvlastnícky podiel na

spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu: 6143/183906 (právny vzťah k parcele, na ktorej leží stavba súpis. č. XXXX je evidovaný na LV č. XXXX), byt č. XX na X. podlaží, vchod č. X domu súpis. č. XXXX na parc. č. 2514/3, spoluvlastnícky podiel na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu: 6915/183906 (právny vzťah k parcele, na ktorej leží stavba súpis. č. XXXX je evidovaný na LV č. XXXX), byt č. XX na X. podlaží, vchod č. X domu súpis. č. XXXX na parc. č. 2514/3, spoluvlastnícky podiel na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu: 6895/183906 (právny vzťah k parcele, na ktorej leží stavba súpis. č. XXXX je evidovaný na LV č. XXXX), byt č. XX na X. podlaží, vchod č. X domu súpis. č. XXXX na parc. č. 2514/3, spoluvlastnícky podiel na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu: 6180/183906 (právny vzťah k parcele, na ktorej leží stavba súpis. č. XXXX je evidovaný na LV č. XXXX), byt č. XX na X. podlaží, vchod č. X domu súpis. č. XXXX na parc. č. 2514/3, spoluvlastnícky podiel na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu: 6348/183906 (právny vzťah k parcele, na ktorej leží stavba súpis. č. XXXX je evidovaný na LV č. XXXX), byt č. XX na X. podlaží, vchod č. X domu súpis. č. XXXX na parc. č. 2514/3, spoluvlastnícky podiel na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu: 7299/183906 (právny vzťah k parcele, na ktorej leží stavba súpis. č. XXXX je evidovaný na LV č. XXXX), byt č. XX na X. podlaží, vchod č. X domu súpis. č. XXXX na parc. č. 2514/3, spoluvlastnícky podiel na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu: 6896/183906 (právny vzťah k parcele, na ktorej leží stavba súpis. č. XXXX je evidovaný na LV č. XXXX), sú vo výlučnom vlastníctve pôvodne žalovaného v rade 1/, a to STAR - stavebné a rekonštrukčné práce, a.s. so sídlom Žilina (ďalej len „pôvodný žalovaný 1/“), a zároveň žiadali nahradiť súhlasný prejav vôle pôvodne žalovaného v rade 1/ na zmluvách o prevode vlastníctva bytov, spoluvlastníckych podielov na spoločných častiach, spoločných zariadeniach bytového domu a príslušenstve bytového domu, ktoré zmluvy mali tvoriť prílohu k rozsudku ako jeho neoddeliteľnú súčasť. Žalovaným v rade 2/ a 5/ trovy konania nepriznal a žalovanému v rade 4/ voči žalobcom v rade 1/ až 15/ priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

Vychádzal zo zistenia, že bytový dom súp. č. XXXX/X nachádzajúci sa na K. ulici v B., bol pôvodne vo vlastníctve štátneho podniku Pamiatkostav, š.p. Žilina a rozhodnutím Ministerstva výstavby a stavebníctva č. 221-889/1992 zo dňa 10.6.1992 bol štátny podnik Pamiatkostav Žilina ku dňu 30.6.1992 zrušený bez likvidácie. Na základe zakladateľskej listiny zo dňa 11.6.1992 a rozhodnutia zakladateľa Fond národného majetku bola na základe privatizačného projektu reg. č. 477 vypracovaného pre privatizáciu štátneho podniku Pamiatkostav založená obchodná spoločnosť STAR - stavebné a rekonštrukčné práce, a.s. (pôvodne žalovaný 1/). Na základe dohody o odovzdaní a prevzatí bytu, rozhodnutí o pridelení bytov a pridelení bytov spísaných medzi Pamiatkostav š. p. Žilina a žalobcami v rade 1/ až 15/ (prípadne ich právnymi predchodcami) v období od 15.9.1989 do 2.12.1992 boli byty č. X, X, XX, XX, XX, XX, XX, XX, XX pridelené do osobného užívania žalobcom v rade 1/ až 15/, resp. ich právnym predchodcom. Dňa 30.1.1997 došlo k uzatvoreniu kúpnej zmluvy medzi predávajúcim - pôvodne žalovaným 1/ v zastúpení Ing. Miroslav Y. a Ing. E. P. a kupujúcimi - Ing. Y. B., zomrelý XX.X.XXXX a žalovaným 4/, ktorí v čase prevodu boli akcionármi pôvodného žalovaného 1/. Predmetom zmluvy bol predaj bytového domu súp. č. XXXX. Pod názvom „prieskum predaja bytov - K. X B.“ pôvodne žalovaný 1/ dňa 17.8.1995 dopytoval užívateľov bytov bytového domu súp. č. XXXX na názor v súvislosti s kúpou užívaných bytov, predstave o cene bytu, o výške nájomného, spoločných priestorov a podobne. Na základe dopytu pôvodne žalovaného 1/ žalobcovia v rade 1/, 2/, 3/, 4/, 7/, 8/, 9/, 11/, 12/ vypísali návratky k žiadosti pôvodne žalovaného 1/.

Dňa 23.11.2021 bol pôvodne žalovaný 1/ vymazaný z Obchodného registra z úradnej povinnosti (ex offo) s odkazom na § 768s ods. 2 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník. Na základe toho uznesením Okresného súdu Žilina č. k. 6C/214/2012-352 zo dňa 13.1.2022 v spojení s uznesením Krajského súdu Žilina č. k. 6Co/56/2022-592 zo dňa 30.9.2022 bolo konanie voči pôvodne žalovanému 1/ zastavené s poukazom na § 64 CSP a rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 19.11.2022. Keďže pôvodne žalovaný 1/ zanikol jeho výmazom z Obchodného registra bez právneho nástupcu, čoho dôsledkom bolo zastavenie konania voči tomuto zaniknutému subjektu, pôvodne žalovaný 1/ preto ďalej nie je nositeľom, a ani nadobúdateľom práv a povinností. Nebolo by preto ani možné určovať jeho prípadné vlastnícke práva, a ani nahrádzať prejav vôle, a to ani v prípade, ak na strane žalovaných boli správne označené ostatné pasívne vecne legitimované osoby (žalovaní v rade 2/, 4/ a 5/). S pôvodne žalovaným 1/ už v tomto spore nekoná a z dôvodu, že nie je nositeľ práv a povinností (keďže zanikol bez právneho nástupcu), nie je ani pasívne legitimovaný v tomto spore. Výrok rozsudku je záväzný pre strany sporu, avšak pôvodne žalovaný 1/, vo vzťahu ktorému sa žalobcovia domáhali určenia vlastníckeho práva, už stranou sporu v čase vyhlásenia rozsudku vo veci nie je. Rozsudochý návrh žalobcov 1/ až 15/ po pripustení jeho zmeny je preto vadný pre jeho nevykonateľnosť. Žalobcovia na skutočnosť, že pôvodne žalovaný 1/ zanikol bez právneho nástupcu, čoho dôsledkom bolo právoplatné

zastavenie konania voči nemu, žiadnym spôsobom nereflektovali. Z uvedeného dôvodu vo zvyšnej časti žaloby, a to v jej časti smerujúcej voči žalovaným v rade 2/, 4/ a 5/ rozhodol tak, že žalobu v celom rozsahu zamietol. Vzhľadom k tomu, že žaloba bola zamietnutá pre nevykonateľnosť rozsudového návrhu, v ďalšom z dôvodu nadbytočnosti a hospodárnosti konania sa nezaoberal samotnou podstatou sporu. Pokiaľ právny zástupca žalobcov na poslednom pojednávaní žiadal odročiť pojednávanie z dôvodu, aby mal možnosť produkovať písomný návrh na zmenu žaloby, avšak bez toho, aby ozrejmil konkrétne dôvody pre produkovanie takéhoto návrhu, nemohol analogicky s poukazom na § 153 ods. 1 CSP vyhovieť požiadavke na odročenie pojednávania, keďže taký postup súdu by bol v rozpore so zásadou hospodárnosti konania a z dôvodu neuvedenia konkrétnych tvrdení zo strany právneho zástupcu žalobcov by bol taký postup navyše aj v rozpore so zásadou rovnosti strán. Navyše žalobcovia mohli konkrétny návrh produkovať už v nadväznosti na doručenie uznesenia o zastavení konania voči pôvodne žalovanému 1/.

Návrh na vykonanie dokazovania výsluchom svedkyne Ing. D. zamietol, nakoľko táto sa mala vyjadrovať k pomerom k bytovému domu, avšak vzhľadom na dôvody zamietnutia žaloby by uvedené nemalo žiadny dopad na rozhodnutie v predmetnej veci.

Žalovaní v rade 2/ a 5/ boli v spore úspešní, avšak trovy konania si neuplatnili, preto im tieto trovy nepriznal. Žalovaný v rade 4/ bol v spore úspešný, preto v zmysle § 255 ods. 1 CSP mu priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. V zákonom stanovenej lehote proti rozsudku podali odvolanie žalobcovia, a to z dôvodu, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, a rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

K bodom 2 a 3 odôvodnenia napadnutého rozsudku považujú za nevyhnutné reagovať na konštatovanie uvedené v odôvodnení, keď konanie sp. zn. 6C/47/2005 sa týkalo žalobcov v rade 1/ až 9/ proti žalovaným v rade 1/ až 3/, čo znamená, že nemožno hovoriť o totožnosti strán sporu, a teda nie je splnená podmienka totožnosti strán. Nejedná sa ani o totožný žalobný nárok, keďže ustálená súdna prax považuje totožnosť nároku zhodným žalobným návrhom. Z uvedených dôvodov sa nemôže jednáť o prekážku rozhodnutej veci.

K bodom 26. a 28. odôvodnenia napadnutého rozsudku považujú za nevyhnutné poukázať na skutočnosť, že aj keď pôvodne žalovaný 1/ zanikol bez právneho nástupcu, jeho vlastnícke práva prešli na inú fyzickú osobu, čo znamená, že súd mal postupovať v súlade s § 63 ods. 2 CSP a v tejto súvislosti poukázali na judikát R 65/1996. Preto súd prvej inštancie nepostupoval správne, keď nevyzval právneho zástupcu žalobcov (ak považoval za potrebné reagovať na zánik žalovaného), no vzhľadom k tomu, že právny zástupca žalobcu vychádza z toho, že žalovanými stranami pri neplatnosti právneho úkonu majú byť všetky zmluvné strany, nebolo by reálne možné zohľadniť ani túto skutočnosť.

Zákon č. 182/1993 Z. z. je vo vzťahu k Občianskemu zákonníku špeciálnym zákonom a ustanovenia Občianskeho zákonníka sa vzťahujú na práva a povinnosti vlastníkov domov, bytov a nebytových priestorov len vtedy, ak zákon č. 182/1993 Z. z. neustanovuje inak. Rovnako tak generálny prokurátor SR v mimoriadnom dovolaní vo veci vedenej na Okresnom súde v Trenčíne pod sp. zn. 8C/537/2000 zdôraznil, že nájomcovi sa neustanovuje lehota, v ktorej je povinný požiadať vlastníka o prevod bytu do vlastníctva a deklaruje výklad ust. § 16 ods. 1 zákona č. 182/1993 Z. z. ako osobitné zákonné predkupné právo. Zároveň § 29 ods. 4 citovaného zákona prikazuje povinnému uzavrieť s nájomcom zmluvu o budúcej zmluve a v § 29 ods. 2 určil povinnému zákonnú lehotu dvoch rokov odo dňa požiadania nájomcu o uzavretie zmluvy o prevode bytu, kde pri nerešpektovaní tejto povinnosti má právo domáhať sa uzatvorenia zmluvy o prevode bytu prostredníctvom návrhu na súd, aby uložil splnenie tejto povinnosti. V tejto súvislosti poukázali na list s názvom Návratka. Právny zástupca žalobcov vychádza pri právnom a skutkovom stave veci z príslušných hmotno-právnych ustanovení v zákone č. 182/1993 Z. z.

V rozhodnutí Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/196/2009 sa konštatuje, že občiansko-súdne konanie je ovládané zásadou iura novit curia (právo pozná súd). Súd tak skúma, či tvrdené skutočnosti možno podriaďiť pod hypotézu niektorej právnej normy tak, aby z dispozície tejto právnej normy bolo možné vyvodiť plnenie a prípade určiť, či tu žalobcom požadovaný právny vzťah alebo právo je alebo nie je, alebo potvrdiť také skutočnosti, ktoré bránia tomu, aby bolo žalobe vyhovieť. Zároveň poukázali na rozhodnutie NS SR ČR sp. zn. 21Cdo/2964/2006, v ktorom sa konštatuje, že žalobe o určenie platnosti alebo neplatnosti právneho úkonu možno vyhovieť len vtedy, ak sa konania zúčastnia všetci účastníci napadnutého právneho úkonu, poprípade ich právni nástupcovia, inak je daný nedostatok (aktívnej alebo pasívnej) vecnej legitímácie.

Keďže z vyjadrenia a samotného návrhu je zrejmé, že žalobcovia v rade 1/ až 15/ sa domáhajú určenia neplatnosti právneho úkonu - kúpnej zmluvy medzi pôvodne žalovaným 1/ a žalovanými 2/, 4/ a 5/, súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil. Žalobný návrh smeruje proti platnosti právneho úkonu - kúpnej zmluvy z 30.1.1997. Nakoľko sa jedná o absolútnu neplatnosť z dôvodu obchádzania zákona, majú zato, že nezaobreraním sa meritom predmetnej veci mohlo dôjsť k porušeniu viacerých zákonných ustanovení.

V judikáte R 39/1992 bolo konštatované, že pri povoľovaní výnimiek zo zákazu prevodu majetku z vlastníctva štátu bolo možné viazať udelenie výnimiek i na stanovenie podmienok, až pri splnení ktorých možno považovať za daný výnimočný súhlas s prevodom. Ak tieto podmienky nie sú v zmluve rešpektované, je zmluva neplatná. Skutočnosť, že zmluva bola v zmysle § 63 až 64 notárskeho poriadku štátnym notárstvom preskúmaná a registrovaná, nebráni tomu, aby súd v občianskom konaní sám posúdil platnosť zmluvy v zmysle § 39 OZ, poprípade iných zákonných ustanovení. Rozhodnutie publikované v ZSP č. 16/2003, ako aj judikát R 146/2001 prijali záver, že zmluva o prevode vlastníctva bytového domu bez predchádzajúceho splnenia ponukovej povinnosti nájomcovi nebytového priestoru na uzavretie zmluvy o prevode vlastníctva nebytového priestoru v zmysle § 16 ods. 4 zákona č. 182/1993 Z. z. je pre nerešpektovanie predkupného práva v zmysle § 39 OZ neplatná. Ohľadne neplatnosti právneho úkonu poukázali aj na judikát R 23/2014. Navrhujú napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť na nové prejednanie a rozhodnutie.

3. Okresný úrad Žilina ako zástupca žalovaného 2/ sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku a navrhuje ho v celom rozsahu potvrdiť.

4. Žalovaný 4/ nesúhlasí s odvolaním žalobcov a má zato, že dôvody odvolania, ktoré uvádzajú, nie sú právne relevantné a rozhodnutie je v plnom rozsahu vecne správne a zákonne komfortné. V prejednávanej veci je nespochybniteľný fakt, že pôvodne žalovaný 1/ zanikol ku dňu 23.11.2021 bez právneho nástupcu v dôsledku ex offio výmazu, čím stratil hmotnoprávnu spôsobilosť mať práva a povinnosti, ako aj procesnú subjektivitu, t. j. spôsobilosť byť stranou konania. Je vecou nedôslednosti a neobozretnosti žalobcov, že nebol podaný návrh na obnovenie zápisu vymazaného subjektu. Z uvedeného dôvodu ich návrh je neprípustný a vadný pre jeho nevykonateľnosť. Žalobcovia si nelogicky zamieňajú ustanovenia Civilného sporového poriadku, keď vadnosť rozsudku vzhľadajú tiež v tom, že súd prvej inštancie nepostupoval podľa § 63 ods. 2, keď na takéto postupy neboli splnené zákonné podmienky. Zmieňované ustanovenie sa vzťahuje výlučne na prípady zániku procesnej subjektivity fyzickej osoby. Nakoľko v posudzovanej veci došlo k zániku právnickej osoby, je evidentné, že aplikácia § 63 CSP je vylúčená. Na uvedený prípad sa aplikuje ust. § 64 CSP. Civilné konanie je ovládané dispozičnou zásadou a je to práve žalobca, kto disponuje žalobným návrhom a vymedzuje predmet konania po skutkovej a právnej stránke, ktorým je následne konajúci súd viazaný. Nie je úlohou súdu nahrádzať aktivitu žalobcu a naprávať vadnosť žalobného návrhu pre jeho nevykonateľnosť, čo by bolo navyše v rozpore s princípom rovnosti zbraní (rozhodnutie NS SR sp. zn. 2Cdo/8/2005, 4MCdo/15/2010). Žalobcovia sa v danom prípade domáhali, aby súd určil vlastnícke právo k bytom a k nim prislúchajúcim spoluvlastníckym podielom na spoločných častiach a zariadeniach domu, bližšie špecifikovaných v žalobe, v prospech pôvodne žalovaného 1/, a zároveň aby súd nahradil súhlasný prejav pôvodne žalovaného 1/ na zmluvách o prevode vlastníctva bytov, spoluvlastníckych podielov na spoločných častiach, spoločných zariadeniach bytového domu a príslušenstve bytového domu, čím bol jednoznačne zadaný predmet konania, ktorým je súd viazaný. Navyše otázka neplatnosti právneho úkonu - kúpnej zmluvy bola predmetom konania na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 6C/47/2005, a preto ide o prekážku res iudicata. Žalobcovia v odvolaní tvrdia rozporné tvrdenia, keď na jednej strane v úvode vo vzťahu k prekážke res iudicata poukazujú na to, že sa nejedná ani o totožný žalobný nárok, keďže ustálená súdna prax považuje totožnosť nároku zhodným žalobným návrhom a na druhej strane v závere odvolania argumentujú tým, že sa domáhajú určenia neplatnosti kúpnej zmluvy. Odhliadnuc od prekážky res iudicata, sa žalovaný 4/ vo vzťahu k návrhu na vyslovenie neplatnosti kúpnej zmluvy plne stotožňuje so záverom Okresného súdu Žilina v rozsudku sp. zn. 6C/47/2005 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 10Co/544/2013. Podľa jeho názoru konanie žalobcov je špekulatívne, nakoľko už v priebehu súdneho konania, a to konkrétne na pojednávaní 17.1.2023, uvedomujúc si vadnosť predmetného žalobného návrhu, navrhovali odročenie pojednávania za účelom zmeny žaloby, čomu však vo veci konajúci súd nevyhovel. Potom ako bola ich žaloba zamietnutá, sa opätovne domáhajú vyslovenia neplatnosti kúpnej zmluvy. Navrhujú napadnutý rozsudok v plnom rozsahu potvrdiť a žalovanému 4/ priznať nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

5. Žalobcovia v replike k vyjadreniu žalovaného 2/ a 4/ poukázali na to, že ak je žalobný návrh formulovaný tak, že rozsudok vydaný na jeho základe by nebol materiálne vykonateľný, súd žalobcu vyzve na opravu žaloby, a ak tento postup zostane bezvýsledný, žalobu odmietne. Je ale potrebné mať na zreteli, že súd je viazaný obsahom žalobného návrhu, nie jeho formuláciou. Rovnako v časopise Právni rozhledy z mája 1996 na str. 225 bolo konštatované, že neurčitosť či nezrozumiteľnosť žalobného petitu nie je dôvodom na zamietnutie žaloby. Poukázali na ust. § 853 a § 603 ods. 3 OZ. Vzhľadom k tomu, že pôvodne žalovaný 1/ zanikol bez právneho zástupcu (poznámka odvolacieho súdu správne malo byť nástupcu) v dôsledku ex offio výmazu z Obchodného registra je právny názor žalovaného 4/ vágny z dôvodu, že aj keď pôvodne žalovaný 1/ zanikol bez právneho nástupcu, jeho vlastnícke práva prešli na inú fyzickú osobu, čo znamená, že súd mal postupovať v zmysle § 63 ods. 2 CSP. Vzhľadom k povahe vecných práv považujú za dôležité poukázať na to, že právomoc všeobecných súdov vykladať zákony nemožno chápať tak, že by boli oprávnené vykladané ustanovenia zákona fakticky „novelizovať“. Poukázali na rozhodnutie NS ČR 22Cdo/1772/2004 a 20Cdo/505/2002 ohľadne neplatnosti zmluvy. Taktiež ohľadne neplatnosti zmluvy o prevode bytového a nebytového priestoru poukázali na rozhodnutie NS SR sp. zn. 5Cdo/146/2001, judikát R 146/2001. Opätovne sa vyjadrili k prekážke rozhodnutej veci, ako aj k nesprávnemu postupu súdu a k ustanoveniam zákona č. 182/1993 Z. z., k náležitostiam žaloby, ktoré zhodne uvádzajú ako v odvolaní. Zdôraznili, že vo veci sa domáhajú určenia neplatnosti právneho úkonu - kúpnej zmluvy medzi pôvodne žalovaným 1/ a žalovanými 2/, 4/ a 5/. Opätovne poukázali na judikáty R 39/1992 a R 23/2014. Zotrvali na svojom odvolacom návrhu.

6. Žalovaný 4/ v duplike uviedol, že pokiaľ žalobcovia majú zato, že ak žalobný návrh je formulovaný tak, že rozsudok by bol materiálne nevykonateľný, je súd povinný vyzvať na opravu žaloby, tak poznamenáva, že predmetný postup sa týka odstraňovania väd po podaní podania vo veci samej a v prípade neodstránenia väd žalobu súd odmietne, avšak v danom prípade nedošlo k odmietnutiu žaloby, nakoľko v čase podania žalobného návrhu nevykazoval vady v zmysle § 129 CSP. Bolo by v príkrom rozpore s princípom rovnosti zbraní, pokiaľ by súd poučil žalobcov, že žalobný návrh nimi formulovaný je materiálne nevykonateľný, a to obzvlášť za situácie, kedy sú žalobcovia zastúpení právnym zástupcom. Súd môže a musí odstraňovať vady petitu spočívajúce v jeho nezrozumiteľnosti, nejasnosti či neurčitosti. Nemôže však žalobcu poučovať o tom, že ním formulovaný petit je podľa hmotného práva materiálne nevykonateľný, prípadne že je nevykonateľný proti konkrétnemu žalovanému. Poučovaciu povinnosť súdu nemožno vo všeobecnosti vykladať tak, že by súd mal poučovať účastníkov o hmotnom práve, čo by znamenalo inter alia tiež porušenie práva účastníka na rovnaké postavenie v prebiehajúcom súdnom konaní (I. ÚS 223/2013). V okolnostiach prejednávanej veci je podstatným, že pôvodne žalovaný 1/ zanikol v priebehu konania, a to bez právneho nástupcu. Žalobný návrh žalobcov nemá vady v podobe neurčitosti či nezrozumiteľnosti, a preto je poukazovanie na skutočnosti uvádzané v časopise Právni rozhledy z mája 1996 na str. 225 bez významu. Žaloba nebola zamietnutá z dôvodu neurčitosti, resp. nezrozumiteľnosti, ale z dôvodu materiálnej nevykonateľnosti. Podľa jeho názoru žalobcovia zjavne nepochopili význam ust. § 63 ods. 2 CSP, ktoré nesprávne vykladajú, keď napriek poučeniu uvedenému v rámci predchádzajúceho jeho vyjadrenia naďalej nelogicky konštatujú, že mal súd v zmysle tohto ustanovenia postupovať. Predmetné ustanovenie sa nedotýka zániku právnickej osoby. Pôvodne žalovaný 1/ zanikol bez právneho nástupcu. Nie je teda pravdou, že by jeho vlastnícke práva prešli na inú fyzickú osobu. Tvrdeniu žalobcov, že súd je viazaný obsahom petitu, a nie jeho formuláciou, uviedol, že je to práve obsah žalobného návrhu, z ktorého jednoznačne vyplýva, že žalobcovia sa domáhali, aby súd určil vlastnícke právo k bytom a k nim prislúchajúcim spoluvlastníckym podielom na spoločných častiach a zariadeniach domu bližšie špecifikovaných v predmetnej žalobe v prospech pôvodne žalovaného 1/, a zároveň aby súd nahradil jeho súhlasný prejav vôle na zmluvách, čím bol súd jednoznačne viazaný. Civilné konanie je ovládané dispozičnou zásadou a je to práve žalobca, kto disponuje žalobným návrhom a vymedzuje premet konania, ktorým je následne konajúci súd viazaný. Je síce pravdou, že súd nie je viazaný právnou kvalifikáciou, uvedené však neznamená, že súd môže meniť nárok uplatnený žalobcom. Napriek tomu, že znenie zákona to neuvádza, bude nepochybné, že zásada viazanosti súdu petitom bude vyžadovať aj to, aby súd neprisúdil iné plnenie, než ktorého sa účastníci domáhali. Súd musí rešpektovať predmet konania vymedzeným žalobným návrhom (rozhodnutia NS SR sp. zn. 4MCdo/15/2010, 2Cdo/8/2005). Pokiaľ žalobcovia odkazujú na ust. § 603 ods. 3 OZ týkajúce sa porušenia predkupného práva, tento je podľa jeho názoru irelevantný, nakoľko právna úprava v podobe zákona č. 182/1993 Z. z. obsahuje osobitnú úpravu zákonného predkupného práva. Poukazovanie na § 29 ods. 4 zákona č. 182/1993 Z. z. je voči žalovaným bez právneho významu, nakoľko v zmysle predmetného ustanovenia je povinnou osobu štátny podnik. Zotrval na svojich tvrdeniach ohľadne prekážky res iudicata a zotrval takisto na svojom odvolacom návrhu.

7. Krajský súd v Žiline ako odvolací súd (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie podala včas sporová strana proti rozsudku, proti ktorému je prípustné odvolanie (§ 355 ods. 1, § 359, § 362 ods. 1 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) preskúmal rozhodnutie v zmysle ust. § 379 a § 380 CSP a rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

8. Vo väzbe na samotné meritórne posúdenie daného prípadu odvolací súd poukazuje na zodpovednosť navrhovateľa za obsahové vymedzenie svojho odvolania a na viazanosť odvolacieho súdu odvolacími dôvodmi (§ 379 CSP). Žalobcovia v odvolaní rezignovali na konkrétnu úvahu vo vzťahu k vecným dôvodom, ktoré okresný súd viedli k zamietnutiu žaloby, iba namietali nesprávny procesný postup, keď súd prvej inštancie nepostupoval v súlade s § 63 ods. 2 CSP bez bližšieho zdôvodnenia a v tejto súvislosti poukázali na judikát R 65/1996, ktorý riešil otázku zániku žalovaného výmazom z obchodného registra pred začatím konania, čo nebol daný prípad.

9. Ustanovenie § 63 CSP sa dotýka straty procesnej subjektivity fyzickej osoby počas konania a súd pokračuje s jej právnymi nástupcami v prípade ak ide o majetkový spor. V preskúmvanej veci však počas konania došlo k zániku pôvodne žalovaného 1/, ktorý bol právnickou osobou, preto súd prvej inštancie správne aplikoval ustanovenie § 64 CSP o strate procesnej subjektivity právnickej osoby. Vzhľadom k tomu, že pôvodný žalovaný 1/ - STAR - stavebné a rekonštrukčné práce, a.s. so sídlom Žilina bol dňa 23.11.2021 (bez právneho nástupcu) vymazaný z obchodného registra z úradnej povinnosti s odkazom na § 768s ods. 2 Obchodného zákonníka, bolo konanie voči nemu uznesením č.k. 6C/214/2012-352 zo dňa 13.01.2022 v spojení s uznesením Krajského súdu Žilina č.k. 6Co/56/2022-592 zo dňa 30.09.2022 zastavené podľa § 64 CSP. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 19.11.2022. Keďže došlo k zániku pôvodne žalovaného 1/ bez právneho nástupcu, nebolo možné vo veci pokračovať a bolo nutné konanie zastaviť v zmysle § 64 veta druhá CSP.

10. Žalobcovia síce v replike uvádzali, že súd prvej inštancie nepostupoval správne, „vzhľadom k tomu, že žalovaný 1/ zanikol ku dňu 23.11.2021 bez právneho nástupcu v dôsledku ex offo výmazu z obchodného registra je právny názor žalovaného vágny z dôvodu, že aj keď žalovaný 1/ zanikol bez právneho nástupcu, jeho vlastnícke práva prešli na inú fyzickú osobu, čo znamená, že súd mal postupovať v súlade s ustanovením § 63 ods. 2 CSP. Vzhľadom k povahe vecných práv považujeme za dôležité poukázať na to, že právomoc všeobecných súdov vykladať zákony nemožno chápať tak, že by boli oprávnené vykladané ustanovenia zákona fakticky „novelizovať“. Išlo by totiž o porušenie ústavného princípu trojdelenia štátnej moci, z ktorého vyplýva, že právomoc meniť zákony patrí Národnej rade Slovenskej republiky ako orgánu zákonodarnej moci, nie teda súdom. Neplatnosť právneho úkonu uvedená v ustanovení § 39 Občianskeho zákonníka má povahu absolútnej neplatnosti.“ Odvolací súd považuje za nutné poukázať na § 365 ods. 3 CSP, v zmysle ktorého odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možné meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Napriek tomu konštatuje, že žalobcovia svoje tvrdenia, že vlastnícke práva po zániku pôvodne žalovaného 1/ prešli na inú fyzickú osobu nepreukázali, z výpisu z obchodného registra jednoznačne vyplýva, že tento zanikol bez právneho nástupcu. Poukazovanie na výklad zákonov všeobecnými súdmi žalobcovia nešpecifikovali, ako sa má uvedené dotýkať preskúmvanej veci.

11. Žalobcovia v odvolaní tvrdili, že sa domáhali určenia neplatnosti právneho úkonu a v tej súvislosti citovali rôzne judikáty a rozhodnutia. Z obsahu celého spisu však jednoznačne vyplýva, že sa domáhali určenia vlastníckeho práva v prospech pôvodne žalovaného 1/ a zároveň nahradiť jeho súhlasný prejav vôle na zmluvách o prevode vlastníctva bytov, spoluvlastníckych podielov na spoločných častiach, spoločných zariadeniach bytového domu a príslušenstve bytového domu v prospech žalobcov, ktoré zmluvy mali tvoriť neoddeliteľnú súčasť rozsudku. Súd prvej inštancie správne konštatoval, že pôvodný žalovaný 1/ nie je nositeľom a ani nadobúdateľom práv a povinností, uvedené stratil svojim zánikom, preto nie je možné určiť, že mu patrí vlastnícke právo k označeným nehnuteľnostiam a rovnako nie je možné nahradiť súhlasný prejav vôle neexistujúceho subjektu. Pokiaľ označenému subjektu chýba právna subjektivita (non subjekt, subjekt práva neexistuje), súd o jeho právach a povinnostiach nemôže konať a rozhodovať.

Platnosť kúpnej zmluvy z 30.01.1997 medzi predávajúcim - pôvodným žalovaným 1/ a kupujúcimi Ing. Y. B. a Ing. E. F. ako kupujúcimi (predmetom ktorej bol prevod vlastníckeho práva k bytovému domu s.č. XXXX) mala byť preskúmvaná v konaní prejudiciálne. Preto označenie žalovaných v rade 2/, 4/ a 5/

(ako účastníkov zmluvy, prípadne ich právnych nástupcov, zapísaných ako vlastníci na liste vlastníctva) bolo správne, nakoľko navrhované rozhodnutie sa malo dotknúť ich vlastníckych práv, v súčasnej dobe evidovaných na liste vlastníctva č. XXXX. Teda v zmysle kúpnej zmluvy z 30.01.1997 došlo k prevodu vlastníckeho práva pred začatím konania v preskúmvanej veci, preto nie je možné aplikovať na daný stav ustanovenie § 64 veta prvá CSP a pokračovať v konaní s právnym nástupcom pôvodne žalovaného 1/, keď tento zanikol bez právneho nástupcu. Z uvedených dôvodov odvolacia námietka žalobcov, že sa domáhali určenia neplatnosti právneho úkonu a súd prvej inštancie sa v tomto smere nezaoberal meritom veci, ako aj v tejto súvislosti poukazovanie na rozhodnutia súdov a judikáty ohľadne neplatnosti právneho úkonu je neopodstatnená.

12. Nebolo povinnosťou súdu prvej inštancie po tom, ako došlo k zániku pôvodne žalovaného 1/ vyzývať žalobcov na úpravu žaloby. Z obsahu žaloby jednoznačne vyplývalo čoho sa žalobcovia domáhajú, avšak po zániku pôvodne žalovaného 1/ požadované určenie sa stalo materiálne nevykonateľné. Každá strana musí byť strážcom svojich práv, pričom žalobcovia o tom, že došlo k zániku pôvodne žalovaného 1/ nadobudli vedomosť minimálne v čase doručenia uznesenia súdu prvej inštancie č.k. 6C/214/2012-532 zo dňa 13.01.2022 (doručené ich právnemu zástupcovi dňa 18.01.2022) a následne doručením uznesenia Krajského súdu Žilina č.k. 6Co/56/2022-592 zo dňa 30.09.2022 (doručené právnemu zástupcovi žalobcov dňa 14.11.2022), napriek tomu neučili žiadne kroky na ochranu svojich práv (napr. podnet na obnovu zápisu vymazaného subjektu) a napriek tejto vedomosti nenavrhl v tomto konaní ani žiadnu zmenu žalobného návrhu, ktorý by bol materiálne vykonateľný do dňa vyhlásenia rozsudku 17.01.2023. Z tohto dôvodu aj súd prvej inštancie správne postupoval, keď nevyhovел návrhu žalobcov na odročenie pojednávania za účelom možnosti produkovať písomný návrh na zmenu žaloby z dôvodu hospodárnosti (mali dostatok času na daný procesný úkon s prihliadnutím na vyššie konštatované) a z dôvodu neuvedenia konkrétnych tvrdení.

13. Nevykonanie dôkazy výsluchom svedkyne Ing. D. náležite odôvodnil v bode 30. odôvodnenia napadnutého rozsudku, s ktorými dôvodmi sa odvolací súd stotožňuje v plnom rozsahu.

14. Rovnako poukazovanie na ustanovenia zák.č. 182/1993 Z.z. je irelevantné, nakoľko súd prvej inštancie sa nezaoberal meritom veci (ako to konšatoval v bode 28. odôvodnenia posledný odsek) z dôvodu, že k zamietnutiu žaloby došlo pre materiálnu nevykonateľnosť rozsudového návrhu, keďže sa domáhali určenia vlastníckeho práva a nahradiť súhlasný prejav vôle subjektu, ktorý neexistuje. Platí aj úsudok, že nie je prípustné konfrontovať súd prvej inštancie so závermi, ktoré v konaní nevyslovil. Odvolací súd preto nemá právny dôvod, respektíve možnosť zaoberať sa takouto odvolacou námietkou, keď nemá podklad v napadnutom rozhodnutí.

15. O trovách odvolacieho konania rozhodol v zmysle § 396 ods. 1 CSP, aplikujúc ustanovenie § 255 ods. 1 CSP, keď žalovaní mali v odvolacom konaní plný úspech. Žalovaní 2/ a 5/ si v konaní neuplatnili nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Ak si strana náhradu trov konania neuplatní, ani jej podľa obsahu spisu v konaní žiadne nevznikli, je v súlade s čl. 17 základných princípov CSP, zakotvujúcim procesnú ekonómiu, rozhodnúť priamo tak, že sa jej nárok na náhradu trov konania nepriznáva (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 7Cdo/14/2018, 5Cdo/12/2018). Žalovaným 2/ a 5/ zo spisu nevyplývajú žiadne trovy odvolacieho konania, preto rozhodol, že im voči žalobcom nepriznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Žalovaný 4/ si uplatnil nárok na náhradu trov odvolacieho konania a keďže mal v odvolacom konaní plný úspech, tento nárok mu bol priznaný v plnom rozsahu voči žalobcom v rade 1/ - 15/.

16. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
 - d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
 - e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
 - f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.
- (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)